

Høringssvar

Fra Arkitektforeningen Østjylland

Rie Øhlenschläger arkitekt maa

07.11.23

Akademisk Arkitektforening Østjylland ser på udviklingen af hele Østjylland med fokus på, hvorledes vi bedst, smukke og mindst miljøbelastende udvikler og omdanner vores landsdel. Aktuelt finder vi det væsentligt at understrege alvoren og udfordringerne for den nødvendige grønne omstilling, når vi ser på de ønsker om nedrivning af dele af City Vest. Derfor dette høringssvar på vegne af Arkitektforeningen.

City Vest er en vigtig historie

Aarhus Kommune har modtaget ønsker fra A. Enggaard om at omdanne City Vest – som har lidt en del butiksdød de senere år – det synes vi i udgangspunktet er en god ide.

City Vest er et markant eksempel på halvfjerdsernes modernistiske betonarkitektur. Centret er opført 1972, som den tids første, største og mest moderne indkøbscenter i Jylland. Centret, defineret som et regionalt center er, ligesom hele Gellerupparken tegnet af arkitekt Knud Blach Petersen. Både centret og alle beton boligbebyggelserne i Gellerupparken udstråler 70ernes vækst og begejstring for betontechnologien og det præfabrikerede betonelement som byggesten.

City Vest og hele Gellerupparken er dermed en vigtig del af vores kulturhistorie og arkitekturhistorie. Netop nu hvor der laves voldsomme ændringer i Gellerupparken bliver det vigtigt at sikre at historien ikke forsvinder helt, for historien er ikke kun om bygningerne – den er i lige så høj grad historien om rammerne om nogle menneskers liv og historie og dermed også vigtig.

City Vest har været det lokale indkøbscenter ikke blot for beboerne i Gellerupparken, men også for beboere både øst og vest for Gellerupparken og for beboere syd for Silkeborgvej, en funktion som bør styrkes hellere end reduceres. Og med kommende letbane forbindelse med knudepunkt på Silkeborgvej syd for City Vest bliver der yderligere muligheder for brugertilgang til nye funktioner i City Vest, som center for hele det vestlige Aarhus. Ambitionen er jo at smelte bydelene sammen for at fremme den blandede by. At biladgang til området er udfordret ved anlæg af letbanetrace er et benspænd som må løses kreativt af de kommunale trafikplanlæggere.

I helhedsplanen for omdannelsen af Gellerupparken fra 2007 er City Vest et markant ankerpunkt for at arbejde med udviklingen af bydelen og et af de vigtigste strategiske træk nemlig at Bygaden (Karen Blixens boulevard) binder to stærke ankerpunkter sammen med Bazaren mod nord og City Vest mod syd. Hvis den stærke bastion mod syd forsvinder vil hele argumentationen for forbindelsen smuldre. Igen skal vi huske på historien og de visioner der er for omdannelse af området.

Transformation eller nedrivning

Desværre foreslår den nye ejer og udvikler, A. Enggaard at den nordlige 1/3 af centret omdannes til nyt lokalt center for Gellerupplanen og at den sydlige 2/3 del af centret nedrives og erstattes af nyopført boligbyggeri, lavt og højt. Ønsket om nedrivning af en stor del af City Vest begrundes dels med, at der ikke er behov for et center af nuværende størrelse – dels at bygningen er i så dårlig stand at det vil blive for dyrt at bringe den op til dagens standard.

Aarhus Kommune har ambitiøse målsætninger på klimaområdet og plan om CO2 neutralitet i 2030. Et nyt stærkt bemandet sekretariat for Klima og Energi, som skal sikre at de nødvendige store forandringer realiseres, er under etablering som en central del af Teknik – og Miljøforvaltningen.

Det er glædeligt at konstatere at A. Enggaard gerne transformerer den nordligste tredjedel af centret til et nyt bydelscenter med blandede funktioner – det er naturligvis muligt. Ligeså muligt må det derfor, i samarbejde med dygtige og kreative rådgivere, være at transformere den sydlige del af centret til funktioner som området har brug for – forskellige nytænkte inspirerende og anderledes boligtyper, offentlige funktioner – børneinstitutioner m.v. Den basale kraftige betonkonstruktion kan omdannes og transformeres på mange måder.

Arkitektforeningen opfordrer derfor Aarhus Kommune til at nedlægge et §14 forbud mod nedrivning af City Vest eller dele af det med flere begrundelser: Kommunens CO2 regnskab tåler ikke CO2 belastningen ved at brugbare strukturer nedrives og erstattes af nye byggerier. Kommunens omsorg for eksisterende ressourcer indlejret i bygninger og for arkitekturhistoriske markante bygninger må ligeledes føre til et nej til nedrivning. Den nye meget fine Politik for Byudvikling og Arkitektur, vedtaget af Byrådet, peger på, at vi skal renovere og transformere de bygninger vi allerede har. A.Enggaard og hans rådgivere skal udfordres på kreativt genbrug af de eksisterende strukturer.